

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PSZ.V.431.9.2018

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Oddział Obsługi Klienta	
Wysł. dnia	18. 09. 2018
L.dz. zał.	
Podpis	

Kielce, dnia 17 września 2018 r.

Pani

Zofia Nowak - Walachnia

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Bliżynie

Zalecenia pokontrolne

Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 25,27 i 30 lipca 2018 roku kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią jednostce. Przedmiotem kontroli była struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr oraz ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508).

Czynnościami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2017 roku do dnia kontroli.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Bliżynie ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawano celowo i zasadnie.

W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, decyzje, odcinki rent i emerytur, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia o wysokości pobieranych zasiłków rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zaświadczenia lekarskie, oświadczenia klientów, faktury za zakupione leki.

Warunki lokalowe GOPS w Bliżynie nie pozwalają klientom na przedstawianie swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W Statucie kontrolowanej jednostki odnotowano brak kluczowych ustaw, na podstawie których Ośrodek wykonuje zadania, m. in.: ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów czy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Ponadto na dzień uchwalenia dokumentu publikatory aktów prawnych wymienionych w § 1 oraz § 9 były aktualne, ale podczas dokonywania kolejnych zmian w Statucie należy je uaktualnić.

W Regulaminie (§ 2) stwierdzono brak kluczowych ustaw, na podstawie których Ośrodek wykonuje zadania, m. in.: ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów czy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, a w § 2 dokumentu widnieją nieaktualne publikatory ustaw, których nie zmieniono w trakcie dokonywania zmian w dokumencie.

Kierownik oraz pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy. Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiadają również odpowiednie wykształcenie, natomiast nie posiadają przeszkolenia w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, a na jednego pracownika przypada 1 825 mieszkańców.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Nadmienić należy, że w podstawie prawnej skontrolowanych decyzji, wydanych na zasiłki stałe przywołano ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a w postanowieniu i uzasadnieniu tych decyzji wpisano informację o objęciu świadczeniobiorcy ubezpieczeniem zdrowotnym. Odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne nie jest przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały, zatem niezasadnym jest przywoływanie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w podstawie prawnej decyzji, a informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym winna być przekazywana stronie odrębnym pismem.

Zespół kontrolny odnotował, że w podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej widniały aktualne publikatory przytaczanych aktów prawnych. Wyjątkiem była Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku, która w skontrolowanych decyzjach z Programu dożywiania przywołana została z nieaktualnym publikatorem, a także rozporządzenie w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, które przywołano z nieaktualnym publikatorem w podstawie prawnej decyzji wydanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ponadto w podstawie prawnej sprawdzonych decyzji na posiłki i zasiłki celowe z Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” odnotowano brak rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W sprawdzonych decyzjach, wydanych na zasiłek celowy z Programu dożywiania w podstawie prawnej widniał art. 48 ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej, a winien być tylko art. 48, gdyż w obecnym systemie prawnym w artykule tym brak jest ustępów. Odnotowano brak art. 39 wymienionej ustawy, który mówi o zasiłku celowym.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są przez Ośrodek na okres od września do czerwca roku następnego. Według kontrolujących pomoc w formie posiłków w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 powinna być przyznawana w ramach danego roku budżetowego.

Zaznaczyć należy, że w postanowieniu siedmiu sprawdzonych decyzji, wydanych na specjalne zasiłki celowe stwierdzono brak celu na jaki przyznano pomoc. Informacja ta znajdowała się dopiero w uzasadnieniu dokumentu.

Dodatkowo w decyzjach na usługi opiekuńcze nie określono zakresu usług, a w uzasadnieniu tych decyzji wskazano procent i wysokość odpłatności za godzinę usługi oraz miejsce i termin płatności. Zdaniem kontrolujących rozstrzygnięcia te winny znajdować się w postanowieniu decyzji. W decyzjach na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi brak było natomiast konkretnych dni tygodnia czy miesiąca, w które usługi będą wykonywane i po ile konkretnie godzin dziennie.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzone decyzje nadany miały prawidłowo rygor natychmiastowej wykonalności, poprzez przywołanie w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informowanie klienta o tym fakcie,

w uzasadnieniu natomiast zastosowanie zapisu, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy Bliżyn dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek w kontrolowanym okresie wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej, gdyż w 2018 roku do dnia kontroli pracownicy socjalni zawarli 10 kontraktów socjalnych z klientami pomocy społecznej.

Działając w oparciu o § 17 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.) w związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydaje się następujące zalecenia:

1. W statucie Ośrodka przytoczyć kluczowe ustawy w oparciu, o które Ośrodek realizuje zadania wraz z aktualnymi publikatorami.
2. W Regulaminie Organizacyjnym Ośrodka przytoczyć kluczowe ustawy w oparciu, o które Ośrodek realizuje zadania wraz z aktualnymi publikatorami.
3. Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi powinny uzupełnić kwalifikacje o przeszkolenie w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych, wymagane zgodnie z § 3 pkt 4 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
4. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych na zasiłki stałe nie przywoływać ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a o objęciu składką zdrowotną informować klienta odrębnym pismem.
5. W podstawie prawnej decyzji wydawanych w ramach Programu dożywiania przywoływać Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku z aktualnym publikatorem.
6. W podstawie prawnej decyzji na posiłki i zasiłki celowe z Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przywoływać rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie

zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

7. W podstawie prawnej decyzji wydanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przytaczać rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z aktualnym publikatorem.
8. W podstawie prawnej decyzji wydawanych na posiłek w ramach wieloletniego programu dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 stosować art. 48 ustawy o pomocy społecznej bez ust. 1 i 4, gdyż w artykule tym brak jest ustępów.
9. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych w ramach wieloletniego programu dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 na zasiłki celowe przywoływać art. 39 ustawy o pomocy społecznej.
10. Decyzje administracyjne na posiłek z programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 wydawać w ramach danego roku budżetowego.
11. W decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie zasiłku celowego wskazywać cel, z uwagi na który pomoc została przyznana.
12. W postanowieniu decyzji administracyjnych na usługi opiekuńcze określać zakres usług, procent i wysokość odpłatności za godzinę usługi oraz miejsce i termin płatności.
13. W decyzjach na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi określać konkretne dni tygodnia czy miesiąca, w które usługi będą świadczone oraz liczbę godzin dziennie.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

7. W podstawie prawnej decyzji wydanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przytaczać rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z aktualnym publikatorem.
8. W podstawie prawnej decyzji wydawanych na posiłek w ramach wieloletniego programu dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 stosować art. 48 ustawy o pomocy społecznej bez ust. 1 i 4, gdyż w artykule tym brak jest ustępów.
9. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych w ramach wieloletniego programu dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 na zasiłki celowe przywoływać art. 39 ustawy o pomocy społecznej.
10. Decyzje administracyjne na posiłek z programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 wydawać w ramach danego roku budżetowego.
11. W decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie zasiłku celowego wskazywać cel, z uwagi na który pomoc została przyznana.
12. W postanowieniu decyzji administracyjnych na usługi opiekuńcze określać zakres usług, procent i wysokość odpłatności za godzinę usługi oraz miejsce i termin płatności.
13. W decyzjach na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi określać konkretne dni tygodnia czy miesiąca, w które usługi będą świadczone oraz liczbę godzin dziennie.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Bogumiła Kwaśnik
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

Bołtuć